

Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

26 juni 2007 / rapportnummer 1915-49

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan de Minister van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

uw kenmerk
ET/EM / 7049078

uw brief
18 april 2007

ons kenmerk
1915-47/Zw/hb

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het MER
Randstad 380 kV hoogspanningsverbin-
ding Wateringen-Zoetermeer

doorkiesnummer
(030) 234 76 24

Utrecht,
26 juni 2007

Geachte Minister,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding
Wateringen-Zoetermeer

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffectrapport over Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer,

uitgebracht aan de Minister van Economische Zaken door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

de werkgroep m.e.r.

Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer,

de secretaris

drs. R.A.A. Zwiers

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 26 juni 2007

INHOUDSOPGAVE

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES.....	1
2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING.....	1
2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel.....	1
2.2 Beleidskader.....	2
2.3 Te nemen besluit(en).....	2
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	2
3.1 Algemeen	2
3.2 Alternatieven	2
3.3 Referentie	3
3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief.....	4
4. MILIEUASPECTEN.....	4
4.1 Effecten tijdens de aanlegfase.....	4
4.2 Landschap, archeologie en cultuurhistorie.....	4
4.3 Natuur.....	5
4.4 Gezondheid.....	5
4.5 Bodem en water.....	6
4.6 Woon- en leefmilieu	6
5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	6
6. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE	6
7. EVALUATIEPROGRAMMA.....	6
8. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING VAN HET MER.....	7

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 april 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant. nr. 65 d.d. 2 april 2007
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

TenneT, de beheerder van het landelijke hoogspanningsnet, wil in de Randstad een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aanleggen die Wateringen, via Zoetermeer verbindt met Beverwijk.

Het tracé en de uitvoeringswijze van de verbinding worden bepaald door de Minister van Economische Zaken (EZ) in samenspraak met de Minister van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Dit gebeurt in twee aparte procedures: eerst wordt de procedure doorlopen voor het traject Wateringen-Zoetermeer (de “Zuidring”), en daarna (met een gedeeltelijke overlap) het traject Zoetermeer-Beverwijk (de “Noordring”).

Dit advies van de Commissie van de m.e.r. gaat over het traject Wateringen-Zoetermeer.

Ten behoeve van de besluitvorming over het tracé en de uitvoeringswijze wordt een besluit-MER opgesteld¹. In dit richtlijnenadvies geeft de Commissie aan welke informatie het MER moet bevatten. De Commissie constateert dat ten tijde van het opstellen van dit advies de PKB Randstad 380 kV hoogspanningsleiding nog niet is vastgesteld door de Eerste- en Tweede Kamer.

Als belangrijkste aspecten voor de beschrijving van het MER, ziet de Commissie:

- de benadering en concretisering van het initiatief als een regionale ruimtelijke ontwerpogave waarin het verband tussen de hoogspanningsverbinding en het landschap op verschillende schaalniveaus wordt uitgewerkt en een daaruit ontwikkeld voorkeursalternatief met een navolgbare onderbouwing van de gemaakte keuzes;
- een beschrijving van de effecten op landschaps-, natuur- en gezondheidswaarden;
- een mma op grond van overwegingen ten aanzien van landschappelijke kwaliteit, effecten op natuurwaarden, effecten op woon- een leefomgeving en effecten in de aanlegfase. Element van het mma is een geoptimaliseerde landschappelijke inpassing in de Groenblauwe Slinger;
- een zelfstandig leesbare samenvatting.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat dit advies **niet** zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de startnotitie moet worden gelezen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

Volgens de startnotitie is de nieuwe verbinding nodig om in de toekomst voldoende capaciteit te bieden voor elektriciteitstransport. Geef aan op grond van welke (milieu-)overwegingen in de PKB Randstad 380kV-verbinding gekozen

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure en de rol van de Commissie wordt verwezen naar bijlage 3.

wordt voor het traject Wateringen-Zoetermeer. In de startnotitie wordt de gevolgde procedure beschreven. Dit kan overgenomen worden in het MER.

2.2 Beleidskader

De startnotitie bevat al een uitgebreide opsomming van beleidskaders. Geef aan welke randvoorwaarden voortkomen uit de voor dit initiatief relevante ruimtelijke plannen/programma's, zowel op regionaal, provinciaal als nationaal niveau, en licht dit waar mogelijk toe met goed leesbaar kaartmateriaal.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie wordt ingegaan op de verschillen en overeenkomsten tussen de Rijksprojectenprocedure en de Rijkscoördinatieregeling. Dit kan in het MER worden overgenomen. Beschrijf daarnaast:

- welke besluiten in samenhang met het tracébesluit genomen moeten worden om het initiatief doorgang te laten vinden;
- welke informatie, bevindingen en randvoorwaarden een rol spelen bij de watertoets;
- of, en zo ja waar, ontheffingen nodig zijn op grond van de Flora- en faunawet (paragraaf 4.3).

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

Het initiatief zal onderdeel uitmaken van de nationale hoofdinfrastructuur en is in die zin vergelijkbaar met de grote waterwerken en het hoofdwegennet. Het initiatief vindt plaats in een regio waar verstedelijking en landschapontwikkeling de afgelopen en de komende jaren de toon zetten.

- Beschrijf waar het initiatief verenigbaar is met andere bestaande ruimtelijke plannen en voornemens of zelfs kansen biedt voor kwaliteitsverbetering, dan wel daarmee conflicteert.
- Beschrijf de mogelijkheden om geconstateerde knelpunten, bijvoorbeeld de totstandkoming van de Groenblauwe Slinger, op te lossen en betrek daarbij de mogelijkheid om deze via synergie versneld te realiseren.
- Geef aan welke knelpunten of mogelijkheden realisatie van het voornemen oplevert voor toekomstige (ruimtelijke) ontwikkelingen. Geef dit aan voor zowel bovengrondse als ondergrondse aanleg.
- Geef op kaart de toekomstige water- en moerasstructuur aan.
- Gebruik bij deze punten (actueel) kaartmateriaal van voldoende detaillering.

3.2 Alternatieven

In de PKB wordt gesteld dat hoogspanningsverbindingen in beginsel bovengronds worden aangelegd, maar dat daarvan kan worden afgeweken in land-

schappelijk en ecologisch kwetsbare gebieden, in geval van ontwerptechnische beperkingen en/of vanwege bestaande regelgeving.

De startnotitie deelt de Zuidring op in vijf deeltrajecten. Per deelgebied wordt gezocht naar een optimale inpassing van de hoogspanningsverbinding. Per deelgebied worden zowel bovengrondse als ondergrondse mogelijkheden onderzocht. Deze in de startnotitie beschreven benadering van het optimaliseren van deeltrajecten heeft als risico dat het leidt tot landschappelijke ‘verromming’. Maak duidelijk hoe met deze benadering de landschappelijke eenheid gewaarborgd kan worden.

De landschappelijke kwaliteit is een belangrijk aandachtspunt. Het initiatief zal de komende vijftig jaar het landschappelijke aanzien van het gebied (mede) bepalen en het vindt plaats in een verstedelijkt gebied waar landschappelijke waarden schaars zijn. Benader het initiatief als een regionale ruimtelijke ontwerp-opgave waarin het verband tussen de hoogspanningsverbinding en het landschap op verschillende schaalniveaus wordt uitgewerkt. Ontwikkel daarbij integrale alternatieven, waarbij landschappelijke eenheid als eerste uitgangspunt genomen wordt en werk op basis daarvan verdere varianten en het voorkeursalternatief uit met mitigatie van milieu- en gezondheidseffecten. Omdat per deelgebied al een ondergrondse variant wordt onderzocht past bij de te onderzoeken alternatieven, naast een integraal alternatief met een volledig bovengrondse, tevens een alternatief met een (zo volledig mogelijke) ondergrondse aanleg van de Zuidring.

Bovengrondse aanleg

Beschrijf aan welke technische specificaties voldaan moet worden voor succesvolle toepassing van de M-compactmast. Beschrijf hun mogelijke milieueffecten (bijvoorbeeld ten aanzien van de fundaties of ten aanzien van het aantal draadslachtoffers) en vergelijk deze met de standaard 380 kV-mast en de vier-circuit 150/380 kV combinatiemast.

Geef de mogelijkheden om hoogspanningsmasten ook voor andere doeleinden te gebruiken.

Ondergrondse aanleg

Voor de ondergrondse aanleg van hoogspanningsverbindingen (wisselstroom) zijn bovengrondse componenten nodig (voor blindstroomcompensatie, condensatorbanken, smoorspoelen etc.). Beschrijf een geoptimaliseerde opstelling van de benodigde componenten bij een (zo volledig mogelijke) ondergrondse aanleg in de landschappelijk en ecologisch hoog gewaardeerde gebiedsdelen. Ga in op het gebruik van nieuwe alternatieve technieken (met name gelijkstroom).

Ga in op de voor- en nadelen van de aanleg middels het graven van sleuven en gestuurde boringen en de keuze voor één van beide technieken in relatie tot gebiedseigenschappen en flexibiliteit in tracékeuzes.

3.3

Referentie

Als referentiesituatie dient de huidige situatie genomen te worden inclusief de autonome ontwikkeling.

- Betrek bij de autonome ontwikkeling de landschappelijke en recreatieve inrichtingsvoornemens en de ecologische doelen die zijn opgenomen voor de ‘Groenblauwe Slinger’.
- Geef de huidige en toekomstige relevante vogelbewegingen weer.

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet uitgaan van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

Motiveer de keuze voor het onderliggende alternatief voor het mma, namelijk ondergrondse of bovengrondse aanleg of een mengvorm. Betrek hierbij de overwegingen ten aanzien van de landschappelijke kwaliteit, effect op natuurwaarden, effecten op woon- een leefomgeving en effecten in de aanlegfase.

Belangrijke elementen voor verdere optimalisatie van het mma zijn:

- mogelijkheden voor landschapsversterkende maatregelen om de effecten van hoogspanningsleidingen in evenwicht te brengen met belangrijke landschapskenmerken;
- extra inspanningen boven de reeds voorgenomen maatregelen om schade aan natuurwaarden (zoals draadslachtoffers) te voorkomen of te mitigeren;
- maatregelen om de 0,4 micro-Tesla zone van het initiatief te verkleinen;
- mogelijkheden om de uitvoering van de Groenblauwe Slinger te versterken/versnellen. Onderzoek bijvoorbeeld de mogelijkheid om door graafwerkzaamheden werk-met-werk te maken met de toekomstige waterstructuur in de Groenblauwe Slinger of over de stroken met zakelijk recht openbare fiets- of wandelroutes aan te leggen.

Hoewel geen verplicht onderdeel voor het MER adviseert de Commissie (globaal) inzicht te geven in de investerings- en exploitatiekosten van de verschillende alternatieven en varianten.

4. MILIEUASPECTEN

De startnotitie gaat al uitgebreid in op de te onderzoeken milieueffecten. Onderzoek in aanvulling daarop de volgende effecten.

4.1 Effecten tijdens de aanlegfase

Beschrijf de effecten van de alternatieven tijdens de aanlegfase op:

- geluidhinder en verkeersoverlast;
- landschap en natuur;
- bodem en grondwater.

4.2 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

Maak met behulp van visualisaties de effecten van de verschillende alternatieven op het onder- en achterliggende landschap inzichtelijk. Ga daarbij in op de belevingswaarde van het initiatief als nationaal infrastructureel element. Beschrijf en visualiseer de spanning tussen:

- het karakter van het initiatief als nationale infrastructuur en het beeld dat daar bij hoort en
- de regionale landschappelijke structuur die wordt doorsneden.

Maak, waar van toepassing, de effecten inzichtelijk op cultuurhistorische en archeologische waarden.

4.3 Natuur

Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen (zowel in positieve als negatieve zin) op bestaande beschermde natuurgebieden waaronder de in de omgeving aanwezige Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (Eendenkooi Schipluiden, Zuidpolder van Delfgauw, Ackerdijkse Plassen en Bergboezem Oude Leede). Door de realisatie van de Groenblauwe Slinger verandert de omgeving sterk: geef aan hoe het voornemen zich manifesteert in de toekomstige moerassen, bossen en wateren en maak hierbij gebruik van visualisaties.

Het initiatief kan invloed hebben op een kwetsbaar gebied ook al is het niet hierin gelegen (externe werking). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ga in op de voor het gebied geldende instandhoudingsdoelstellingen dan wel ontwikkelingsdoelstellingen. Geef aan voor welke doeltypen en/of doelsoorten mogelijk knelpunten gaan optreden. Geef voor vogeltrekroutes weer voor welke vogelrichtlijn- en doelsoorten mogelijk knelpunten gaan optreden. Maak een schatting van de hoeveelheid draadslachtoffers in de huidige en toekomstige situatie.

Mocht op grond van objectieve gegevens niet uit te sluiten zijn dat significante gevolgen mogelijk zijn op op afstand gelegen Natura 2000-gebieden (bijvoorbeeld op de in de omgeving foeragerende lepelaars van Voornes Duin), dan is een passende beoordeling nodig op grond van de Natuurbeschermingswetgeving. Hoewel het niet verplicht is (indien van toepassing) de passende beoordeling in het MER uit te voeren adviseert de Commissie dan in ieder geval de oriëntatiefase in het MER op te nemen.

Soortenbescherming

Op grond van de Flora- en faunawet (Ffw) is een aantal planten- en diersoorten beschermd. Ga na of het initiatief zal leiden tot in de Ffw genoemde verboden gedragingen. Indien dat het geval is, zal een ontheffing op grond van artikel 75 Ffw moeten worden aangevraagd. Geef aan in welke mate een gedragscode, voor het verrichten van werkzaamheden aan individuele masten, bij kan dragen aan consistentere soortenbescherming (bijvoorbeeld overal op dezelfde wijze rekening houden met het vogelbroedseizoen).

4.4 Gezondheid

Uit diverse inspraakreacties blijkt dat er bij omwonenden grote bezorgdheid bestaat over de gezondheidseffecten van het initiatief. Daarom adviseert de Commissie hier in het MER diepgaand op in te gaan.

- Geef aan of er gezondheidseffecten te verwachten zijn als gevolg van de blootstelling aan het magnetische veld veroorzaakt door het initiatief (zowel bij bovengrondse als ondergrondse aanleg) en zo ja welke.
- Beschrijf voor alle alternatieven de 0,4 micro-Tesla zone. Beschrijf wat in dit verband verstaan wordt onder 'langdurig verblijf' en betrek hierbij de mate van overschrijding van de 0,4 micro-Tesla zone. Geef ter vergelijking het gangbare niveau van de achtergrondblootstelling weer.

- Geef aan wat bekend is over de werking van het nieuwe type mast en welke mitigerende maatregelen getroffen worden indien het masttype niet aan de verwachtingen voldoet.
- Geef aan of, en zo ja in welke mate het initiatief als barrière kan werken. Beschouw hierbij ook de mogelijke invloed van de risicoperceptie op de gezondheid van omwonenden in het algemeen en op hun recreatieve activiteiten in het bijzonder en ga daarbij uit van bestaande informatie.²

4.5 Bodem en water

Beschrijf de effecten op de bodem en het grondwater van de verschillende alternatieven, tegen de achtergrond van de gedifferentieerde gebiedseigen opbouw van bodem en grondwaterprofielen (bijvoorbeeld veenpolders, droogmakerijen, kades en boezemwater). Geef aan in hoeverre grondverbetering noodzakelijk is met gebiedsvreemde grond of materialen.

4.6 Woon- en leefmilieu

Aanleg van een bovengronds hoogspanningstracé door deze gebieden staat volgens veel insprekers op gespannen voet met de gerealiseerde kwaliteiten. Ga in het MER hier op in en geef aan op basis van bestaande inzichten in welke mate het initiatief het woongenot kan aantasten.³

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Voor de onderdelen “vergelijking van alternatieven”, heeft de Commissie naast de vereisten uit Wm art 7.10 geen aanbevelingen.

6. LEEMTEN IN MILIEU-INFORMATIE

Geef aan in hoeverre sprake is van leemten in milieu-informatie zoals het nieuwe masttype, draadslachtoffers en de wetenschappelijke onzekerheid over de gezondheidsrisico's die samenhangen met elektromagnetische velden en draadslachtoffers.

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Geef in het MER een aanzet tot een evaluatieprogramma. Ga daarbij in op de gevolgen voor:

- landschappelijke kwaliteit;
- natuurwaarden, waaronder gevolgen voor de vogelstand;
- gezondheid;
- recreatie.

² Zie bijvoorbeeld: 'Hinder door milieufactoren en de beoordeling van de leefomgeving in Nederland', RIVM rapport 815120001 / 2004.

³ Zie bijvoorbeeld: 'Van fysieke kenmerken naar landelijke schoonheid', Alterra, rapport 718, 2003 en 'Landschap Idols', Alterra rapport 1402, 2006.

8. VORM, PRESENTATIE EN SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Centraal in de samenvatting staan:

- De gevolgen voor landschap, recreatie en natuurwaarden;
- De gevolgen voor gezondheid;
- De verschillen tussen ondergrondse en bovengrondse aanleg voor gezondheid, recreatie, landschap, ecologie, en financiën.

Gebruik recent kaartmateriaal met duidelijke legenda en goed leesbare topografische namen.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding
Wateringen-Zoetermeer

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 18 april 2007 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

		Ministerie van Economische Zaken											
Aan Commissie voor de milieueffectrapportage mr. F.W.R. Evers Postbus 2345 3500 GH UTRECHT		<table border="1"><tr><td></td><td>Commissie voor de milieueffectrapportage</td></tr><tr><td>ingekomen :</td><td>19 APR. 2007</td></tr><tr><td>rust:mer</td><td></td></tr><tr><td>opscler</td><td>1915 - 01 t/m 02</td></tr><tr><td>inregistratie :</td><td>Zw ch</td></tr></table>			Commissie voor de milieueffectrapportage	ingekomen :	19 APR. 2007	rust:mer		opscler	1915 - 01 t/m 02	inregistratie :	Zw ch
	Commissie voor de milieueffectrapportage												
ingekomen :	19 APR. 2007												
rust:mer													
opscler	1915 - 01 t/m 02												
inregistratie :	Zw ch												
Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)										
18 APR. 2007		ET/EM / 7049078	4										
Onderwerp													
Startnotitie Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wieringerpolder - Zoetermeer													
Geachte heer Evers,													
Zoals u bekend is, heeft de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT, het voornemen een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aan te leggen tussen Beverwijk en Wieringen. In dat verband is momenteel een planologische kernbeslissing in procedure, waarin onder meer het globale tracé van deze verbinding wordt bepaald. Uw commissie heeft reeds een advies uitgebracht bij het milieueffectrapport voor deel 1 van deze pkb ¹ .													
In de pkb wordt tevens bepaald dat over het exacte tracé en de uitvoeringswijze van de verbinding zal worden besloten met gebruikmaking van twee rijksprojectenprocedures (hoofdstuk Va, afdeling 1a WRO) voor enerzijds het traject Wieringen-Zoetermeer en anderzijds het traject Beverwijk-Zoetermeer. De Minister van Economische Zaken is aangewezen als projectminister, die de rijksprojectbesluiten zal vaststellen. Hoewel de pkb-procedure nog niet is afgerond, heeft de Minister van Economische Zaken ervoor gekozen, in overleg met de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, om reeds te starten met de voorbereiding van de rijksprojectenprocedures. Dit in verband met de urgentie van de aanleg van de verbinding zoals verwoord in de nota van toelichting bij de pkb. Dit betekent concreet dat gestart is met de procedure voor de milieueffectrapportage bij het rijksprojectbesluit voor het traject Wieringen-Zoetermeer; de betreffende startnotitie is ter inzage gelegd op 3 april jl. De inspraaktermijn loopt tot en met 14 mei a.s.													
¹ Advies d.d. 20 maart 2007, documentnummer 1703-50													
Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax											
Bezuidenhoutseweg 30	(070) 379 7685	(070) 379 7841											
Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door											
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	drs. E.J. Brascamp											
Postbus 20101	Email expoor@minex.nl	Verzocht de beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden											
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minex.nl												

In deze startnotitie hebben de Ministers aangegeven welke tracéalternatieven – uitgaande van het globale zoekgebied voor het tracé zoals neergelegd in deel 1 van de pkb – in het MER zullen worden onderzocht. Ook is aangegeven welke milieugevolgen daarbij in kaart zullen worden gebracht.

Ik zend u de startnotitie hierbij in viervoud toe. (Er zijn reeds 6 exemplaren naar u toegestuurd). Ik wil mij daarbij verontschuldigen voor het feit dat dit niet eerder is gebeurd, gelet op het feit dat de inspraaktermijn reeds anderhalve week geleden is gestart. Ik wil u verzoeken mij te adviseren omtrent de richtlijnen die het bevoegd gezag dient vast te stellen voor het Milieueffectrapport. Ik zou het bijzonder op prijs stellen als u dit advies zou kunnen uitbrengen binnen uw gebruikelijke termijn (9 weken vanaf de start van de terinzagelegging) ondanks het feit dat dit verzoek u met vertraging heeft bereikt. De inspraakreacties op de startnotitie zullen u door het Inspraakpunt Verkeer & Waterstaat worden toegezonden.

Voor nadere inlichtingen kunt u zich wenden tot mevrouw mr. drs.-J.H. Brouwer (projectleider, telefoon 070 3797387) of mevrouw drs. E.J. Brascamp (telefoon 070 3797685).

Tot slot kan ik u medelen dat het voornemen is om de startnotitie voor het traject Beverwijk-Zoetermeer te publiceren in augustus 2007.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

drs. J.C. De Groot
directeur Energiemarkt

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 65 d.d. 2 april 2007

Terinzagelegging Startnotitie Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer

Op deze pagina vindt u de stukken die van 3 april 2007 tot en met 14 mei 2007 ter inzage liggen met betrekking tot de startnotitie voor de milieueffectrapportage voor dit project.

De stukken

Kennisgevingsadvertentie (gepubliceerd in de Staatscourant van maandag 2 april 2007 en in lokale en regionale bladen in de week ervoor)

Startnotitie Randstad 380 Kv hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer.

Persbericht van het Ministerie van EZ (2 april 2007).

U kunt de startnotitie ook op papier bestellen of zien op de volgende locaties:

- de gemeentehuizen van Delft, Midden-Delfland, Lansingerland (locatie Berkel en Rodenrijs), Pijnacker-Nootdorp, Westland (locatie 's-Gravenzande) en Zoetermeer;
- de bibliotheek van het provinciehuis van Zuid-Holland in Den Haag;
- de bibliotheek van de ministeries van EZ, LNv en VROM in Den Haag.

Informatieavonden

Wij organiseren tijdens de periode van terinzagelegging drie inloopavonden over dit project. U kunt daar informatie krijgen en uw vragen stellen aan betrokken medewerkers van de ministeries van EZ en VROM en van TenneT. De inloopavonden zijn telkens van 19:00 uur tot 21:30 uur:

- maandag 16 april 2007 - Wijkcentrum De Hofstee, Sandinoweg 149, Delft
- dinsdag 17 april 2007 - Ontmoetingskerk, Klapwijkseweg 91, Pijnacker
- donderdag 19 april 2007 - Gemeentehuis Lansingerland, MFR-zaal, Dorpsstraat 3, Bleiswijk.

Hoe kunt u inspreken?

Indien u uw zienswijze op de startnotitie wilt geven kan dat bij het Inspraakpunt, uiterlijk maandag 14 mei 2007, op één van de volgende manieren:

1. per brief; u kunt uw zienswijze richten aan
Inspraakpunt, startnotitie m.e.r. 380 kv
hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer, Postbus
30316, 2500 GH Den Haag (faxnummer 070 - 351 9601)

2. digitaal via een [inspraakformulier](#)
3. telefonisch via nummer 070 - 379 89 79

Wat gebeurt er met uw reactie?

De bundel van reacties wordt gestuurd aan de minister van Economische Zaken en de Commissie voor de milieueffectrapportage. De Commissie adviseert de minister over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER). Nadat de richtlijnen vastgesteld zijn zullen ze bekend gemaakt worden aan iedereen die een zienswijze gegeven heeft op de startnotitie. De richtlijnen zullen dan ook op deze pagina te downloaden zijn. Wanneer het MER is opgesteld is er voor u opnieuw de mogelijkheid om daarop in te spreken.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: TenneT

Bevoegd gezag: de Minister van Economische Zaken

Besluit: Besluit tot vaststelling van het tracé

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C24

Activiteit:

Aanleg, wijziging of uitbreiding van het tracé van een bovengrondse hoogspanningsleiding in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een leiding met:

1. een spanning van 220 kilovolt of meer, en
2. een lengte van 15 kilometer of meer.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 2 april 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 26 juni 2007

Bijzonderheden:

Als belangrijkste aspecten voor de beschrijving van het MER, ziet de Commissie:

- de benadering en concretisering van het initiatief als een regionale ruimtelijke ontwerpogave waarin het verband tussen de hoogspanningsverbinding en het landschap op verschillende schaalniveaus wordt uitgewerkt en een daaruit ontwikkeld voorkeursalternatief met een navolgbare onderbouwing van de gemaakte keuzes;
- een beschrijving van de effecten op landschaps-, natuur- en gezondheidswaarden;
- een mma op grond van overwegingen ten aanzien van landschappelijke kwaliteit, effecten op natuurwaarden, effecten op woon- een leefomgeving en effecten in de aanlegfase. Element van het mma is een geoptimaliseerde landschappelijke inpassing in de Groenblauwe Slinger;
- een zelfstandig leesbare samenvatting.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. S.R.J. Jansen

prof. ir. E.A.J. Luiten

drs. C.C.D.F. van Ree

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

dr. F. Woudenberg

Secretaris van de werkgroep:

drs. R.A.A. Zwiers

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Randstad 380 kV hoogspanningsverbinding Wateringen-Zoetermeer

TenneT, de beheerder van het landelijke hoogspanningsnet, wil in de Randstad een nieuwe 380 kV hoogspanningsverbinding aanleggen die Wateringen, via Zoetermeer verbindt met Beverwijk. Het tracé en de uitvoeringswijze van de verbinding worden bepaald door de Minister van Economische Zaken (EZ) in samenspraak met de Minister van Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM). Dit gebeurt in twee aparte procedures: eerst wordt de procedure doorlopen voor het traject Wateringen-Zoetermeer (de "Zuidring"), en daarna (met een gedeeltelijke overlap) het traject Zoetermeer-Beverwijk (de "Noordring"). Dit advies van de Commissie van de m.e.r. gaat over het traject Wateringen-Zoetermeer.

ISBN: 978-90-421-2120-1